

Bullying, violence and mental distress among young people

Cross-sectional population-based studies in Scania, Sweden

MARIA FRIDH
FACULTY OF MEDICINE | LUND UNIVERSITY

BNPS

Stockholm 10 mars 2020

Maria Fridh, specialistläkare socialmedicin, Med Dr

Huvudsyfte med avhandlingen

Undersöka samband mellan

olika former av våld och
psykisk ohälsa

bland unga människor i Skåne

Datamaterial: Region Skånes folkhälsoenkäter

Skolelever artiklarna I-III

	2012	2016
Åk 6		
Åk 9	Artikel I-II	Artikel III
Gy 2		

Artikel I

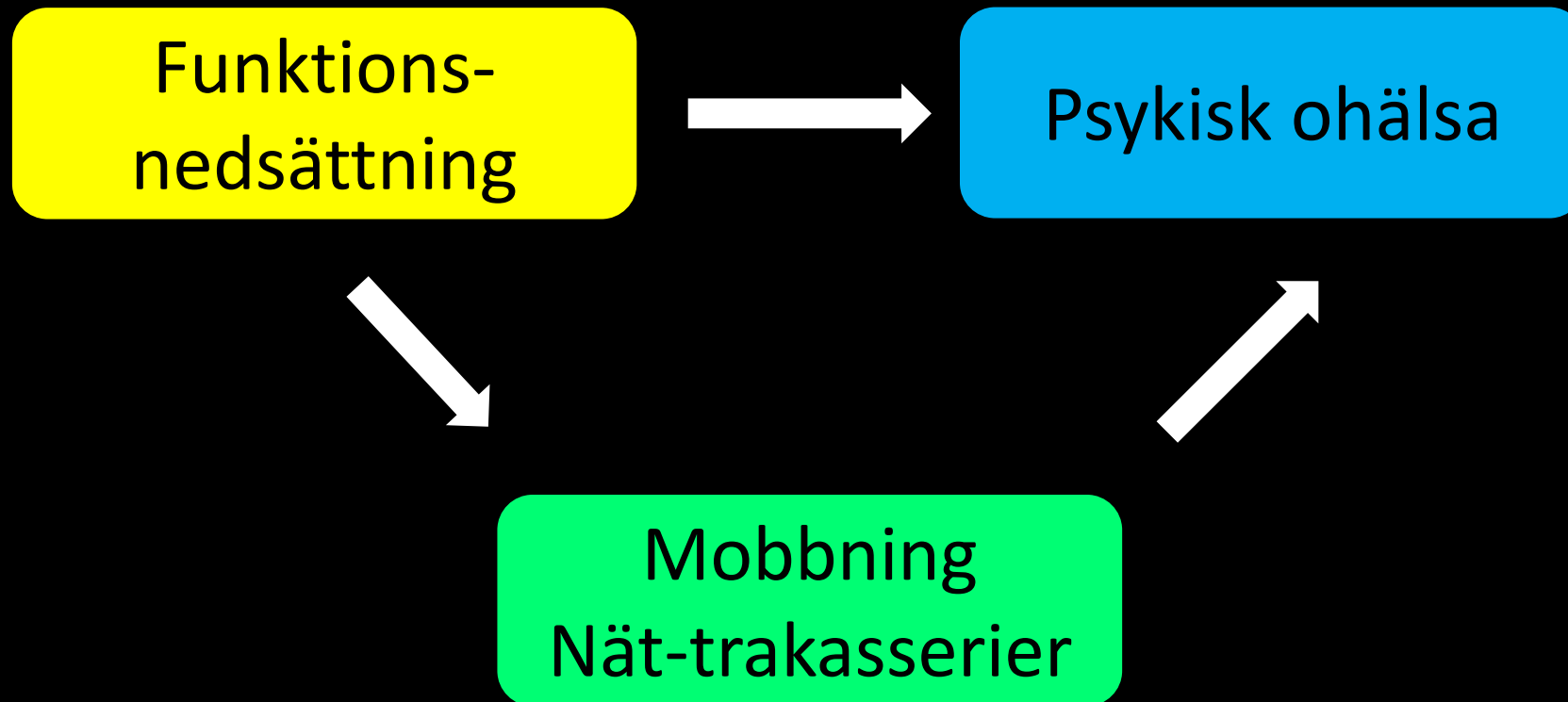
LUND UNIVERSITY

Subjective health complaints and exposure to peer victimization among disabled and non-disabled adolescents: A population-based study in Sweden

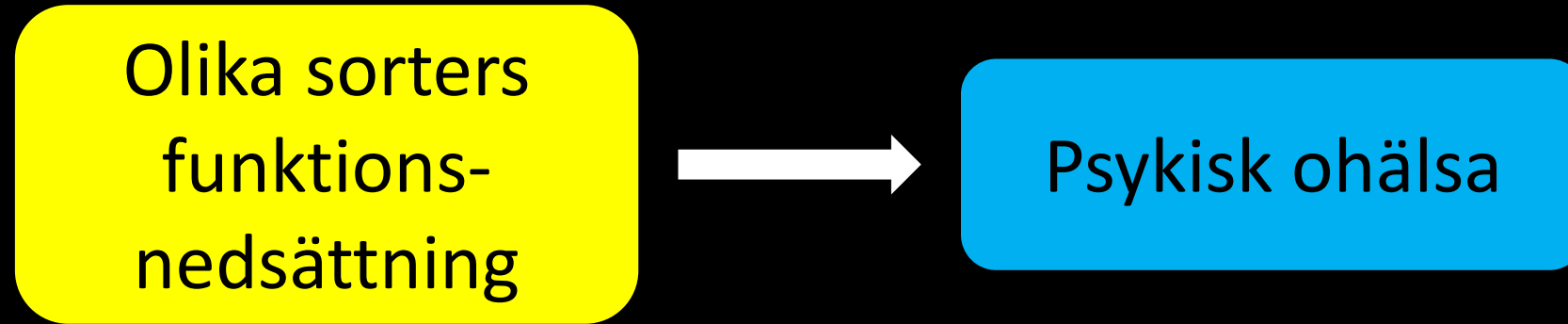
Maria Fridh, Marie Köhler, Birgit Modén, Martin Lindström,
and Maria Rosvall

Scand J Public Health 2018;46:262-71

Syfte 1

Syfte 2

Data

Folkhälsoenkät Barn och Unga i Skåne 2012

Deltagande elever åk 9
n=9791 (83 %)

Pojkar/flickor 15-16 år som besvarat
frågor om:

- funktionsnedsättning
- psykiska och somatiska besvär
- mobbning och nättråkasserier

n = 7533

Frågor i enkäten

Funktions- nedsättning

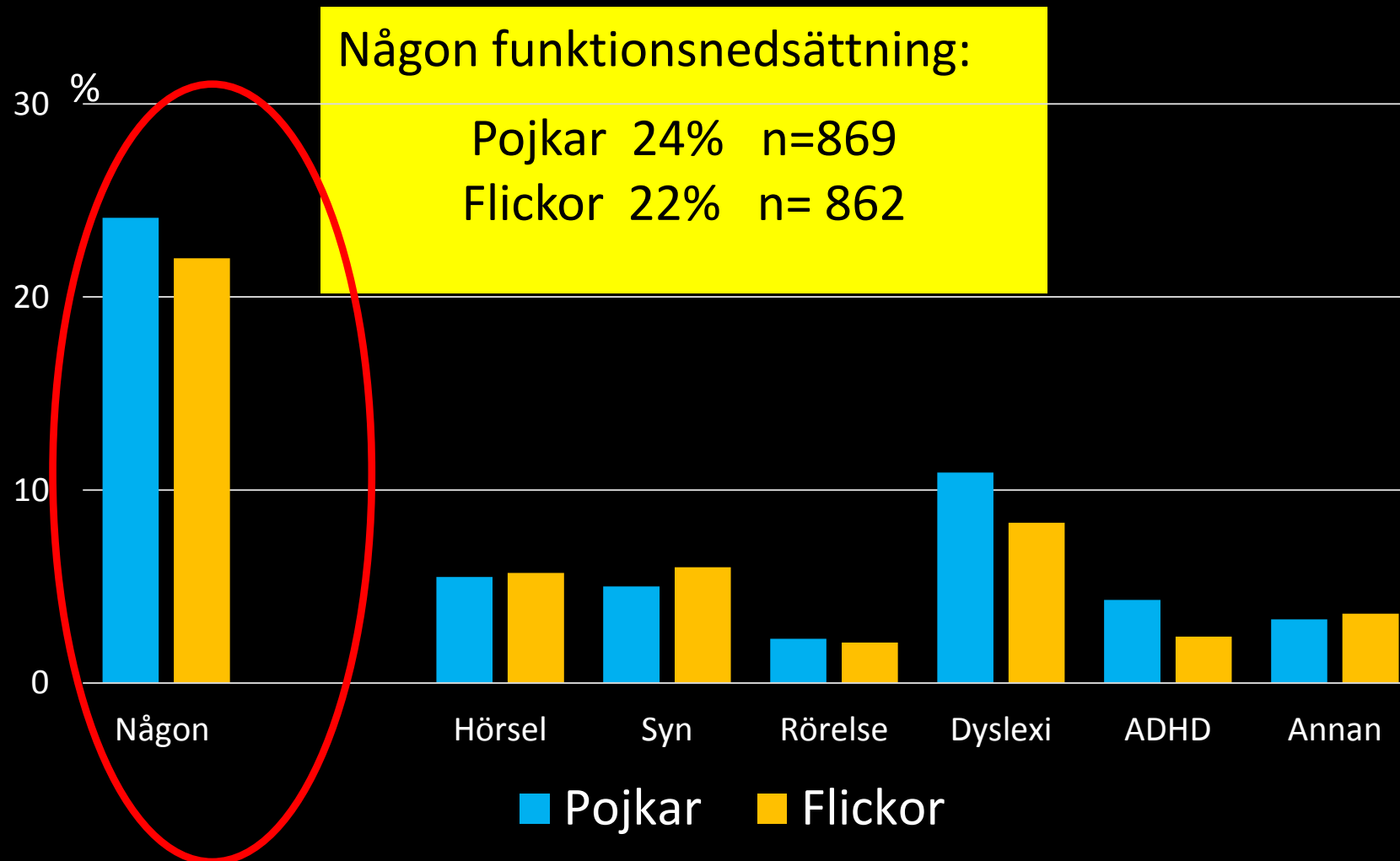
”Har du någon av följande funktionsnedsättningar?”

- Hörselnedsättning
- Synnedsättning som inte kan korrigeras med glasögon eller linser
- Rörelsehinder
- Läsvårigheter, skrivsvårigheter, dyslexi
- ADHD eller ADD
- Annan funktionsnedsättning

Förekomst av funktionsnedsättning

LUNDS
UNIVERSITET

Elever med funktionsnedsättning (jmf rt utan)...

- Mindre ofta två arbetande föräldrar
- Mer rökning och alkohol
- Oftare svårt prata med föräldrar
- Saknar oftare nära vän
- Oftare mobbade / nät-trakasserade
- Mer psykiska och somatiska besvär

- Pojkar oftare födda i Sverige

**utsatt
grupp**

Frågor i enkäten

LUNDS
UNIVERSITET

HBSC-SCL (WHO)

Psykisk ohälsa

Hur ofta har du under de senaste 6 mån haft....

- **Psykiska besvär**
 - Nedstämdhet
 - Ängslan/oro
 - Irritation/ dåligt humör
 - Svårt att sova
- **Somatiska besvär**
 - Huvudvärk
 - Ont i magen
 - Ont i ryggen
 - Yrsel

(5 gradig svars-skala)

Prevalens

Psykisk ohälsa

”I stort sett varje dag” – ”Mer än en gång i veckan” –
”Ungefär en gång i veckan” – ”Ungefär en gång i månaden” –
”Sällan eller aldrig”

- **Dagliga psykiska besvär**

Pojkar 12 %
Flickor 21 %

- **Dagliga somatiska besvär**

Pojkar 7 %
Flickor 18 %

Frågor i enkäten

LUNDS
UNIVERSITET

Mobbning

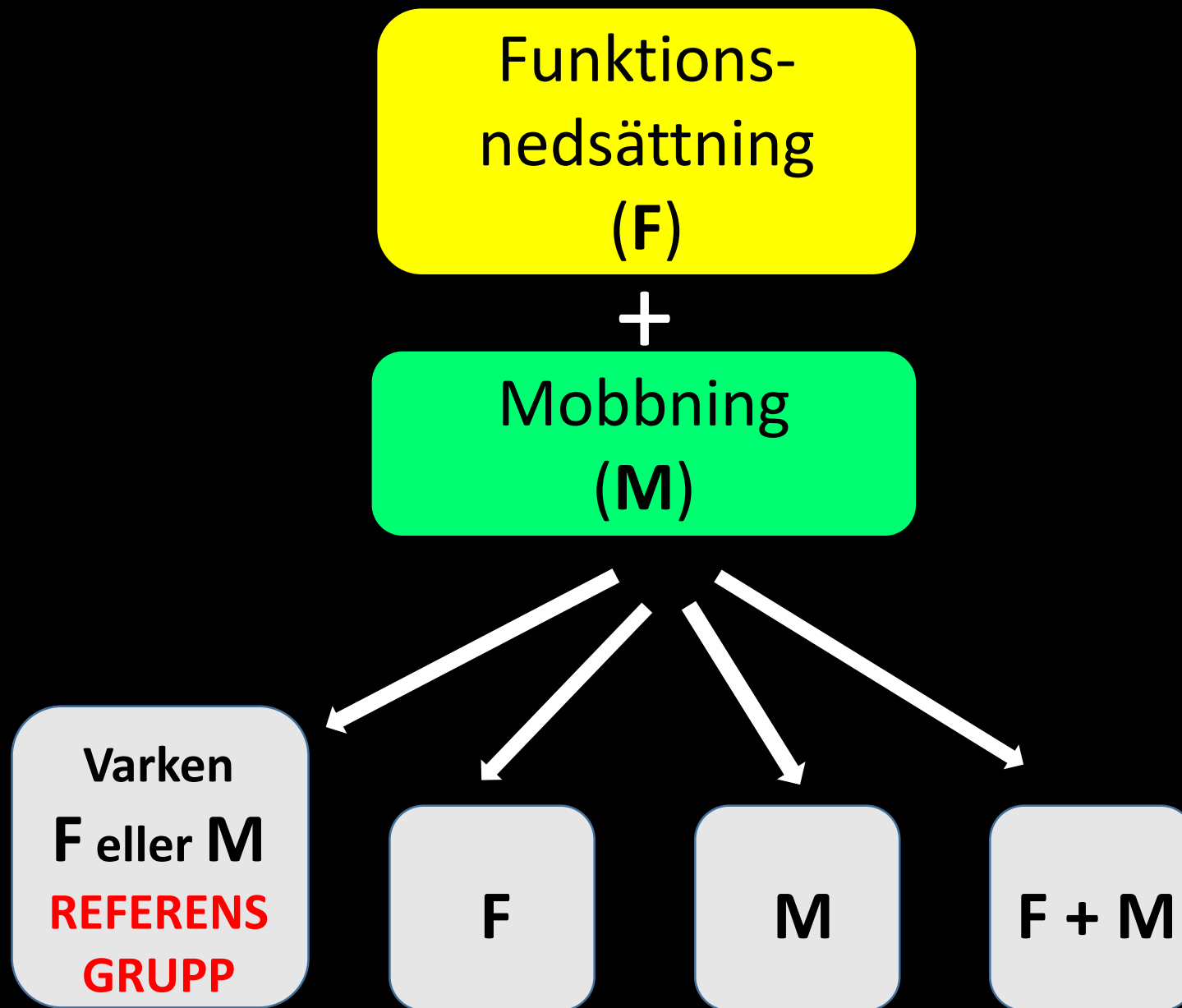
”Hur ofta har du blivit mobbad i skolan under de senaste månaderna?”

4 %

Nät-trakasserier

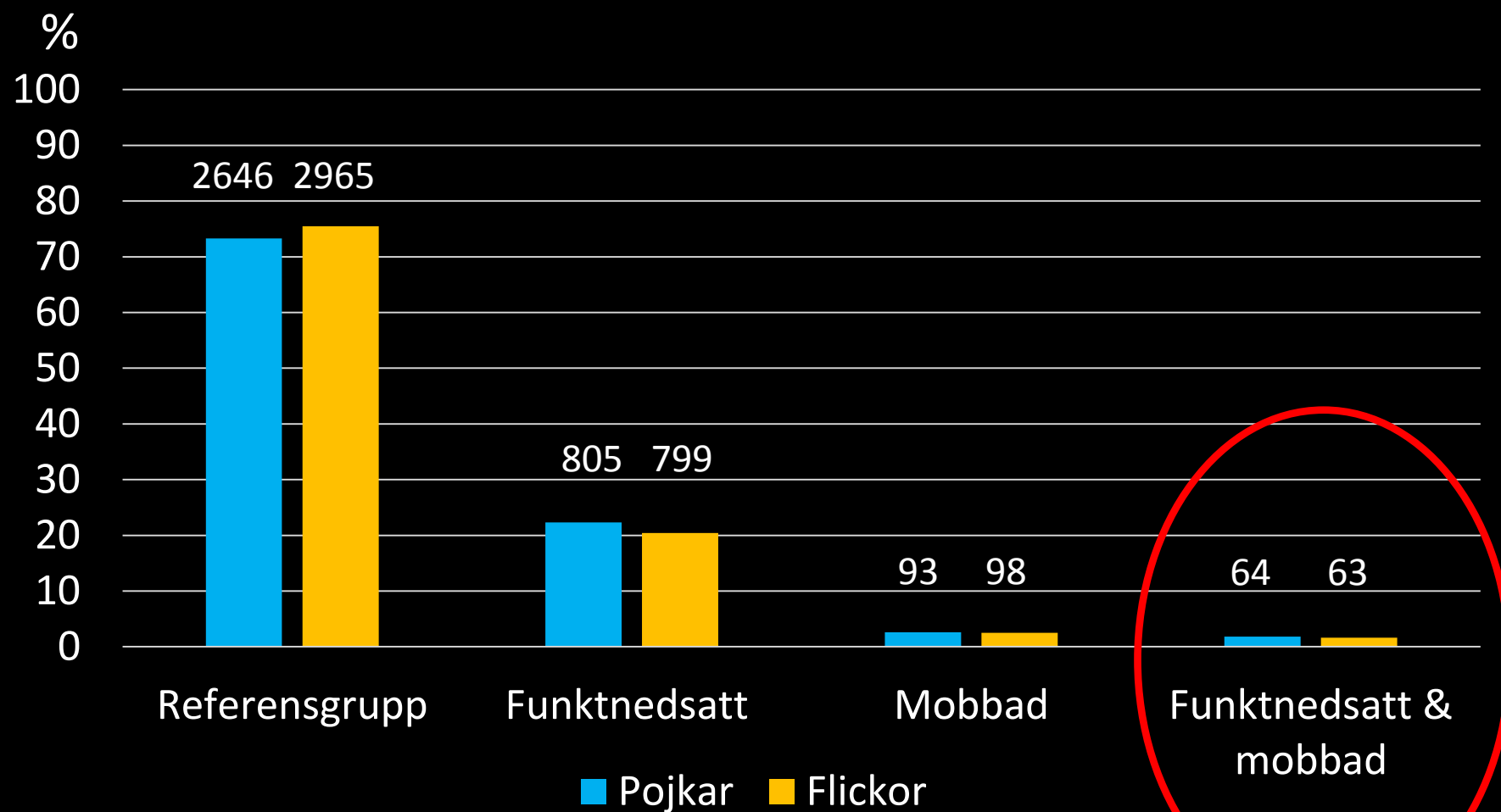
”Har du under de senaste 12 månaderna, i skolan eller på fritiden, blivit utsatt för trakasserier eller kränkningar via mobiltelefon och/eller internet?”

Pojkar: 14 %
Flickor: 20 %

Funktionsnedsättning - mobbning

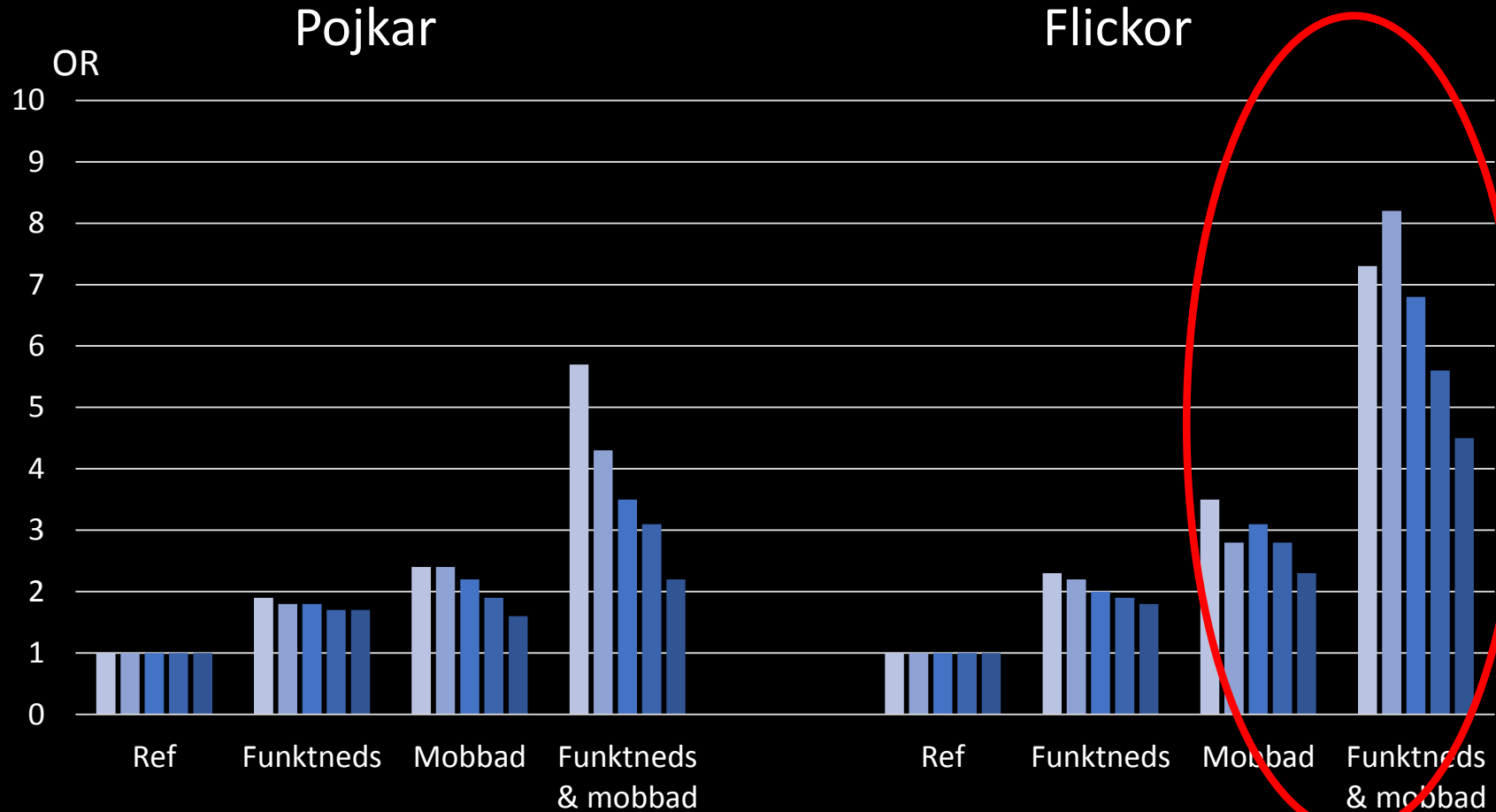

Dagliga psykiska besvär

LUNDS
UNIVERSITET

Samband

Ojusterat

Modell 1: ålder, föräldrars sysselsättning och födelseland

Modell 2: plus elevers rökning och intensivkonsumtion av alkohol

Modell 3: plus nära vän, prata med föräldrar

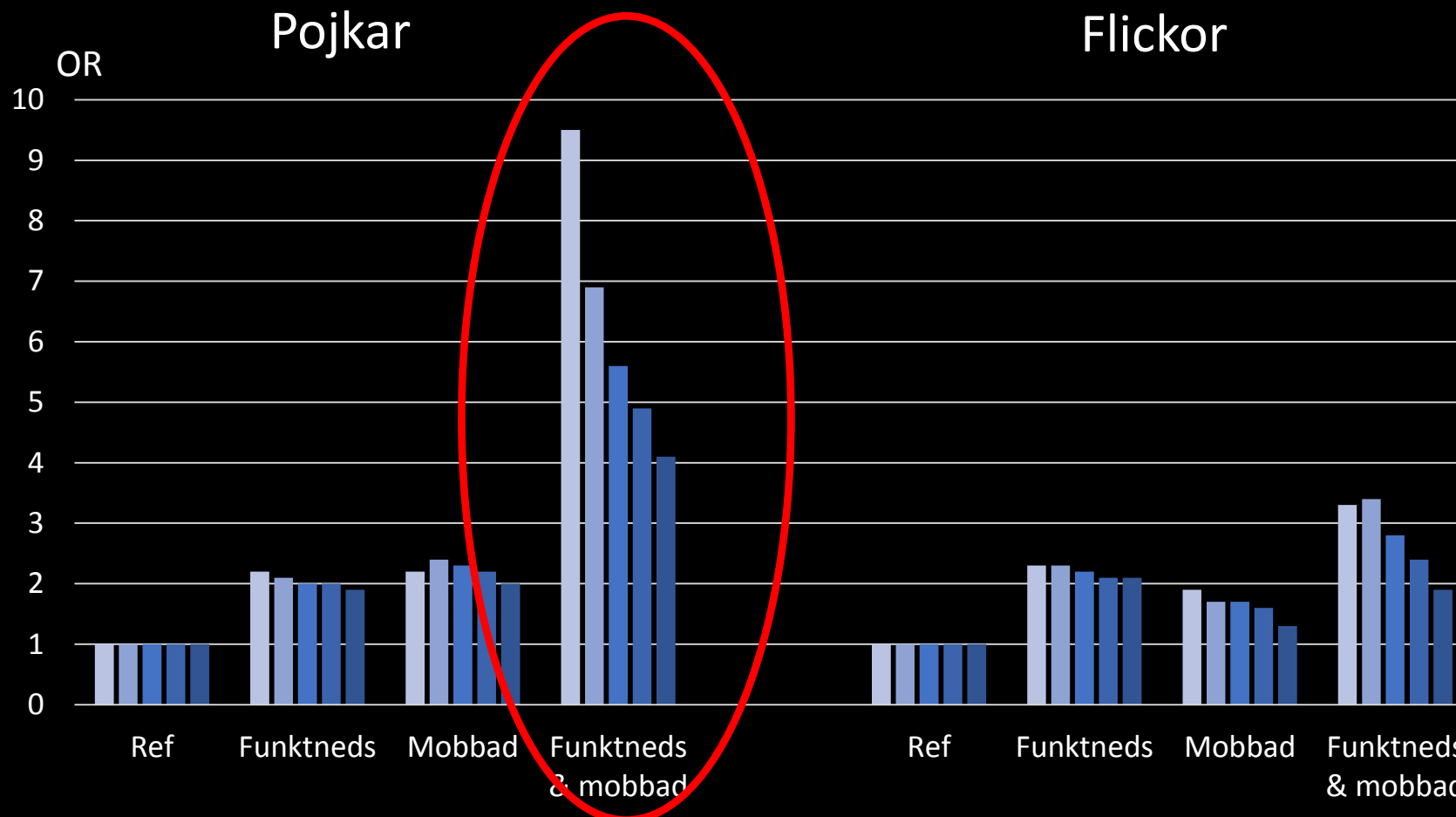
Modell 4: plus nättråkasserad

Dagliga somatiska besvär

LUNDS
UNIVERSITET

Samband

Ojusterat

Modell 1: ålder, föräldrars sysselsättning och födelseland

Modell 2: plus elevers rökning och intensivkonsumtion av alkohol

Modell 3: plus nära vän, prata med föräldrar

Modell 4: plus nätttrakasserad

Dagliga psykiska besvär vid olika former av funktionsnedsättning

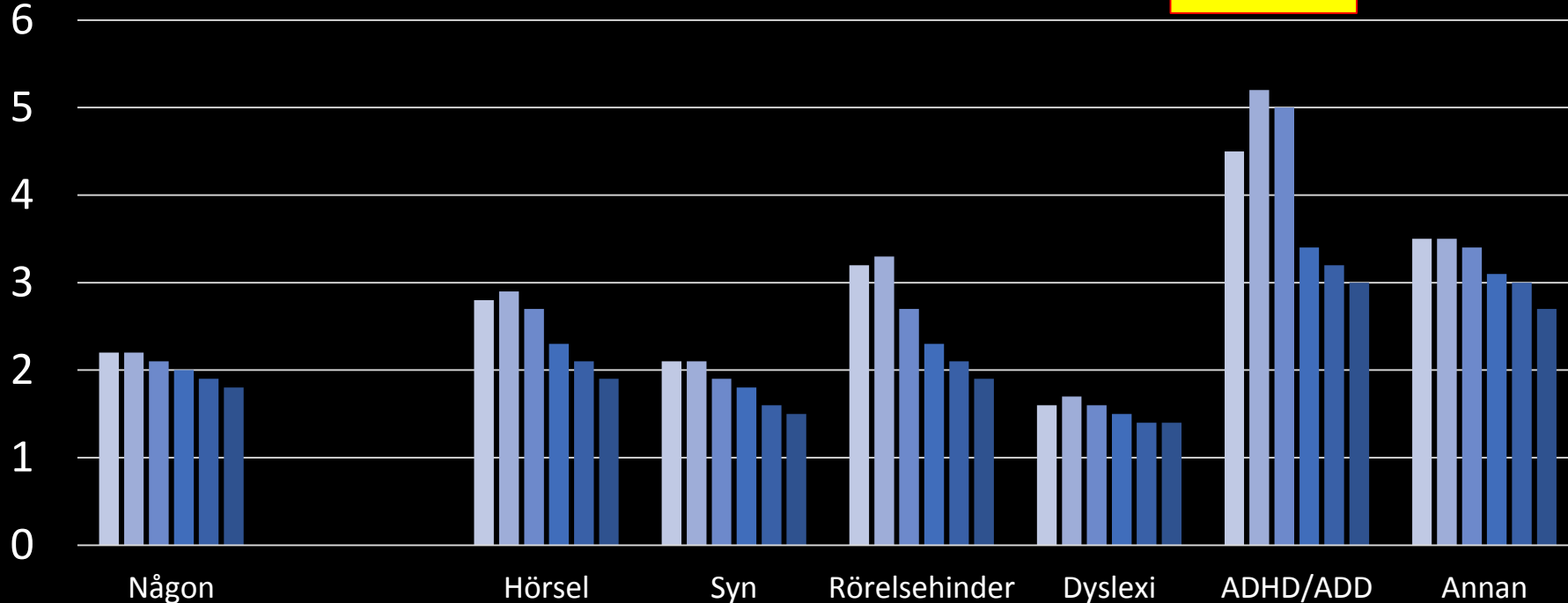

LUNDS
UNIVERSITET

Samband

OR

ADHD
ADD

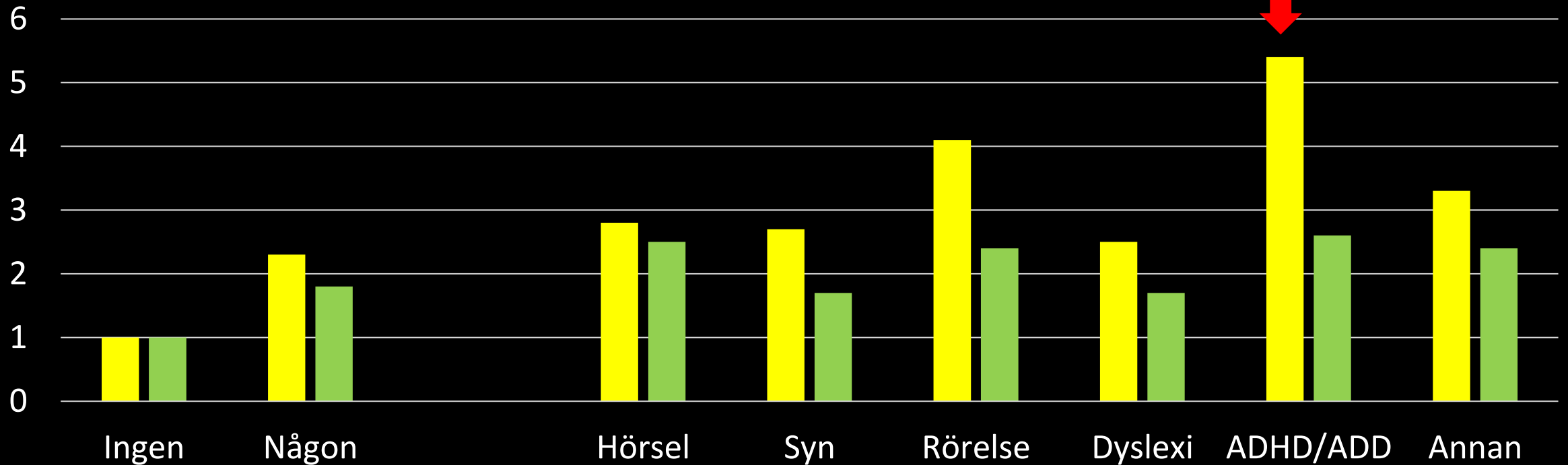
Crude
 Ålder + kön
 Modell 1
 Modell 2
 Modell 3
 Modell 4

Modell 1: föräldrars sysselsättning och födelseland
 Modell 2: plus elevers rökning och intensivkonsumtion av alkohol

Modell 3: plus nära vän, prata med föräldrar
 Modell 4: plus nät-trakasserad

Utsatthet för mobbning/nättrakasserier vid funktionsnedsättning (Justerat för ålder och kön)

Samband OR

■ Mobbad ■ Nättrakasserad

Artikel II

LUNDS
UNIVERSITET

Subjective health complaints in adolescent victims of cyber harassment: moderation through support from parents/friends – a population-based study in Sweden

Maria Fridh, Martin Lindström, and Maria Rosvall
BMC Public Health 2015;15:949

Syfte 1

LUNDS
UNIVERSITET

Tråkasserad på
nätet

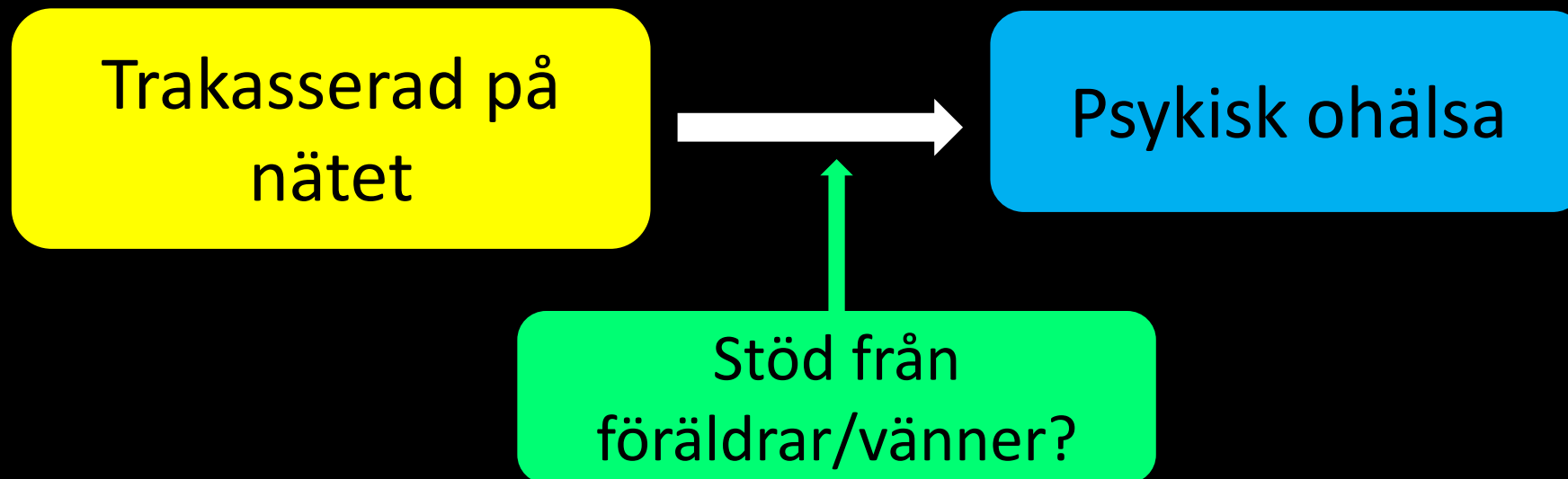

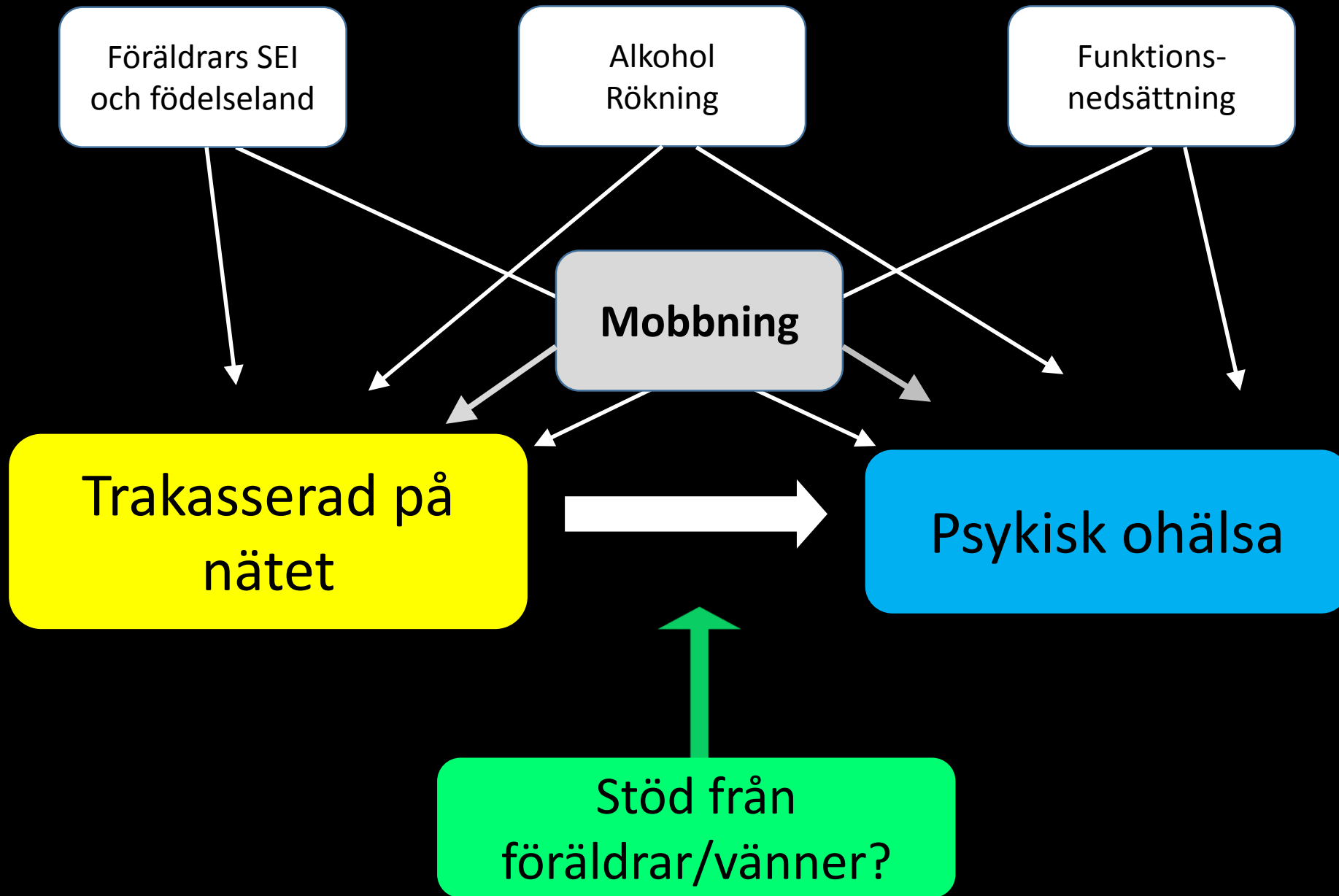
Psykisk ohälsa

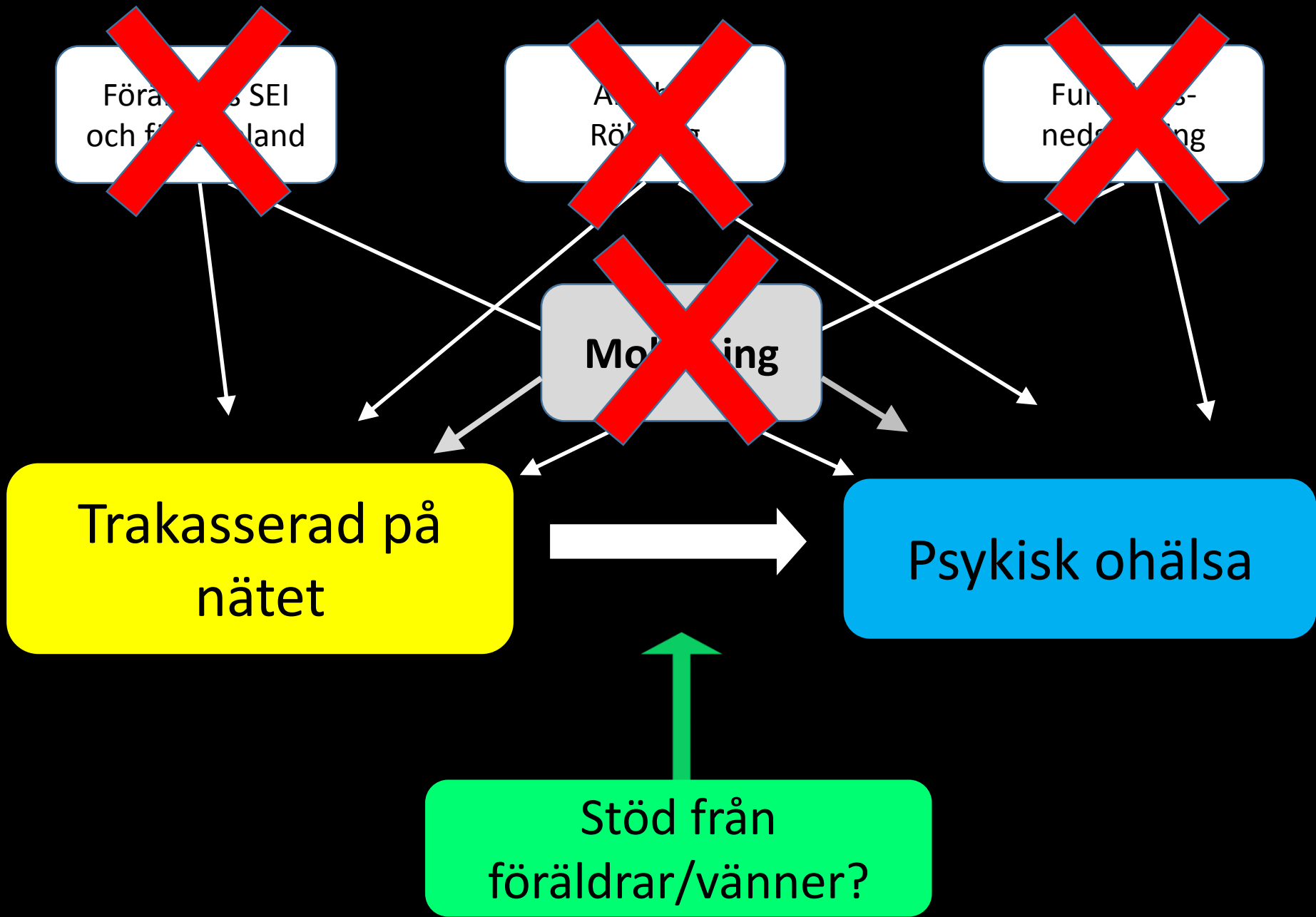
Syfte 2

LUNDS
UNIVERSITET

Data

Folkhälsoenkät Barn och Unga i Skåne 2012

Deltagande elever i åk 9
n=9791 (83 %)

Pojkar/flickor 14-17 år som besvarat
alla 8 frågor om psykiska och
somatiska besvär

} n = 8544

Frågor i enkäten

LUNDS
UNIVERSITET

HBSC-SCL (WHO)

Psykisk ohälsa

Hur ofta har du under de senaste 6 mån haft....

- Nedstämdhet
- Ängslan/oro
- Irritation/ dåligt humör
- Svårt att sova
- Huvudvärk
- Ont i magen
- Ont i ryggen
- Yrsel

Index 8-40

”I stort sett varje dag” 5p – ”Mer än en gång i veckan” 4p –
”Ungefär en gång i veckan” 3p – ”Ungefär en gång i månaden” 2p –
”Sällan eller aldrig” 1p

Frågor i enkäten

LUNDS
UNIVERSITET

Stöd från
föräldrar/vänner?

”Om du får problem eller bara skulle vilja prata med någon, hur lätt eller svårt tycker du då det är att vända sig till...”

Föräldrar

Inte lätt = lågt stöd

Pojkar: 34 %

Flickor: 40 %

Vänner

Inte lätt = lågt stöd

Pojkar: 24 %

Flickor: 20 %

”Mycket lätt” – ”Ganska lätt” – ”Varken lätt eller svårt” – ”Ganska svårt” – ”Mycket svårt”

Nättråkasserade elever (jämfört ej nättråkasserade)...

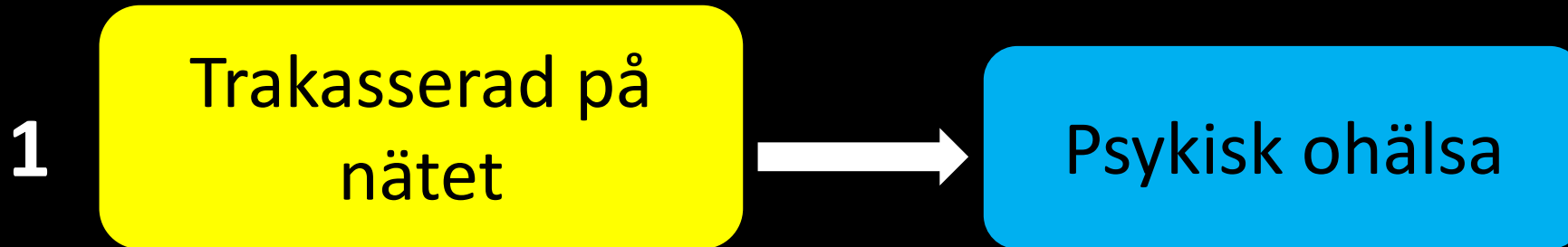
- Mindre ofta två arbetande föräldrar
- Mer rökning och alkohol
- Oftare svårt prata med föräldrar / vänner
- Oftare utsatta för mobbning
- Oftare funktionsnedsättning

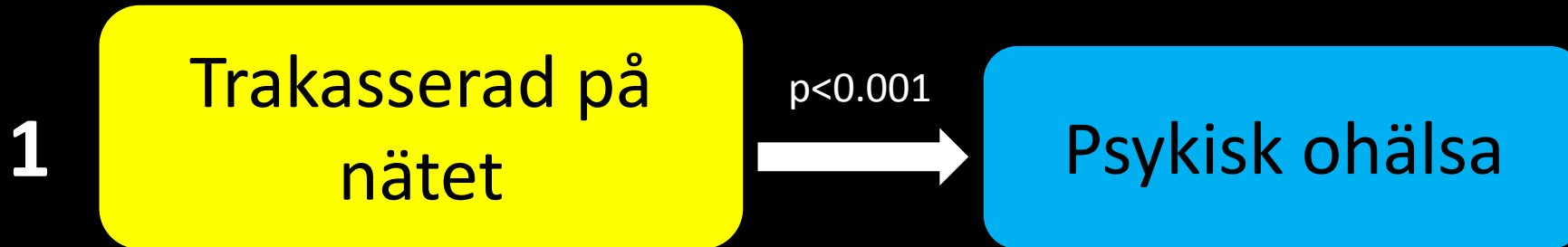
**Utsatt
grupp**

Metod: linjär regression

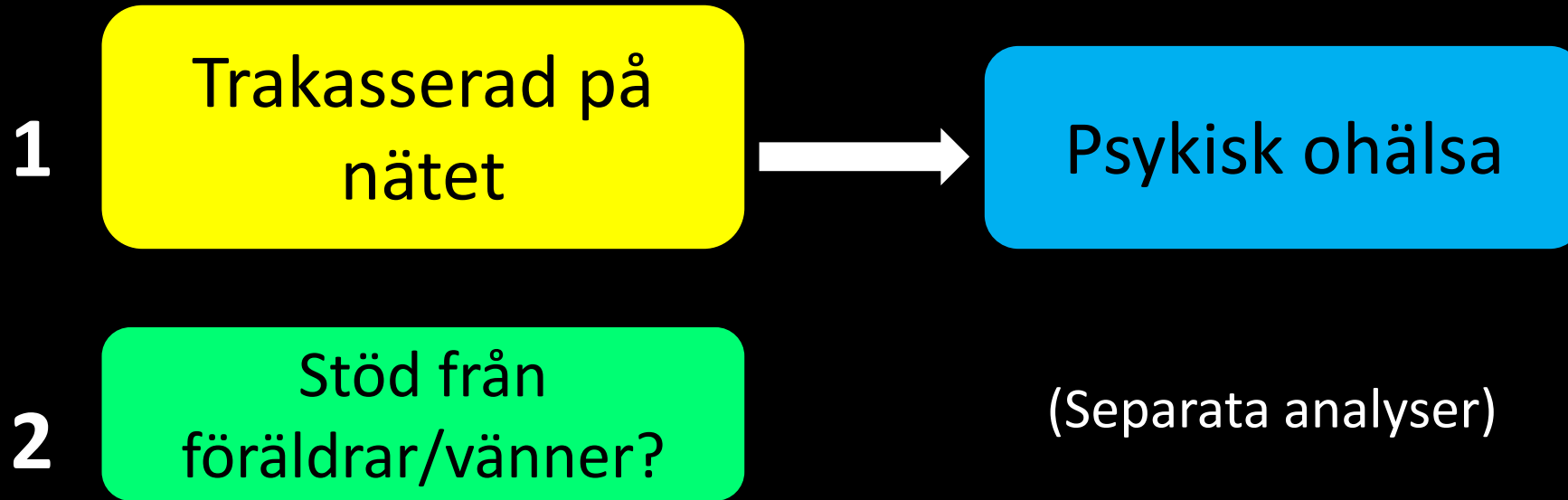
(justerat för ålder, rökning/alkohol, funktionsnedsättning samt föräldrarnas sysselsättning och födelse land)

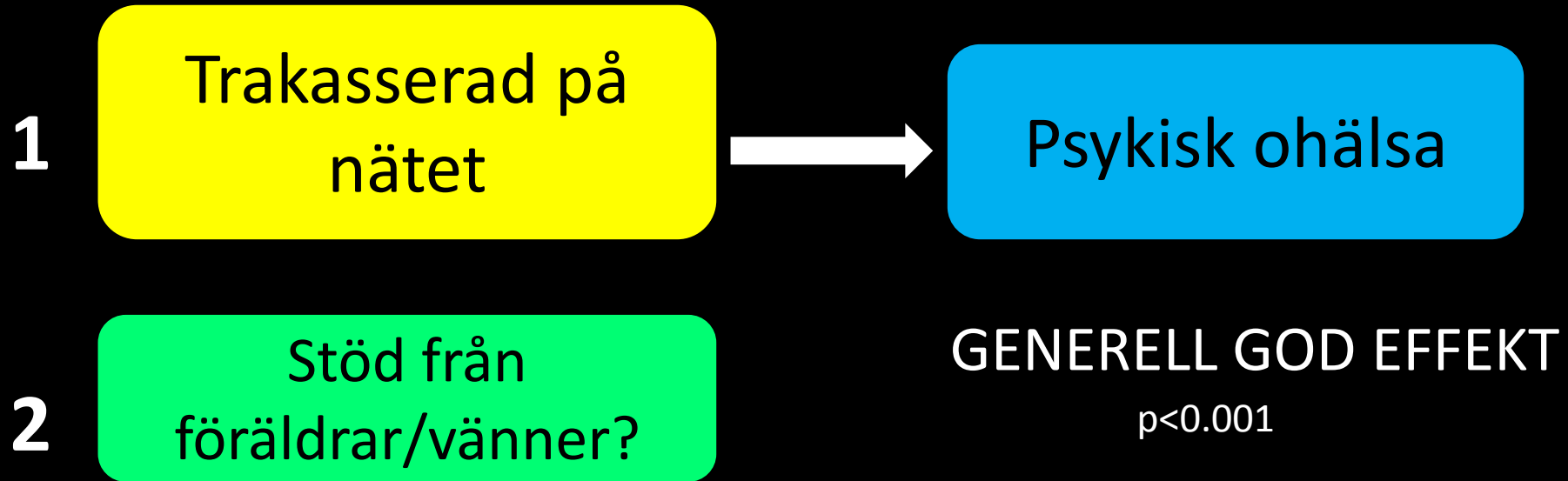
Resultat

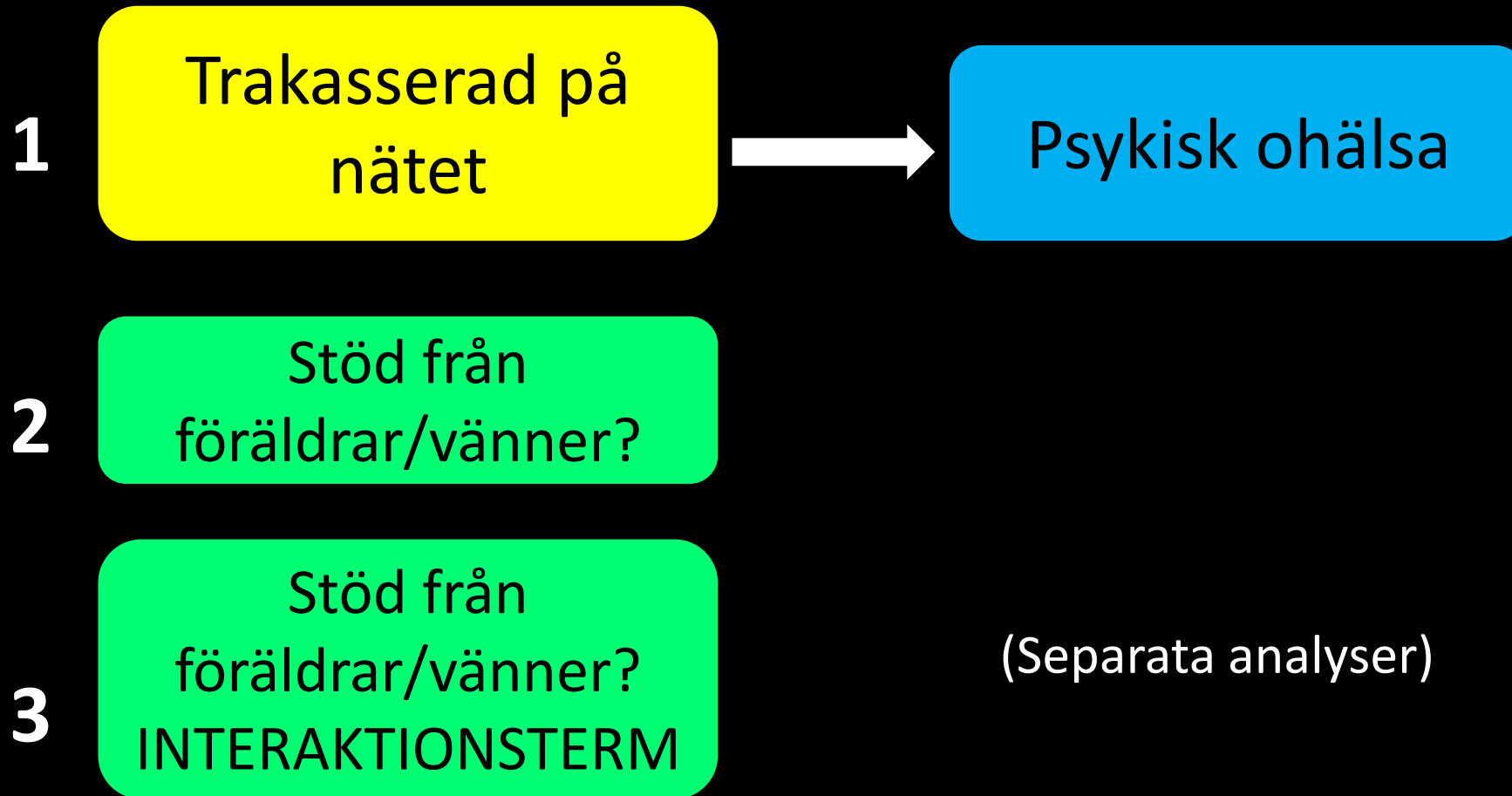

Starkt samband
(flera gånger > en gång)

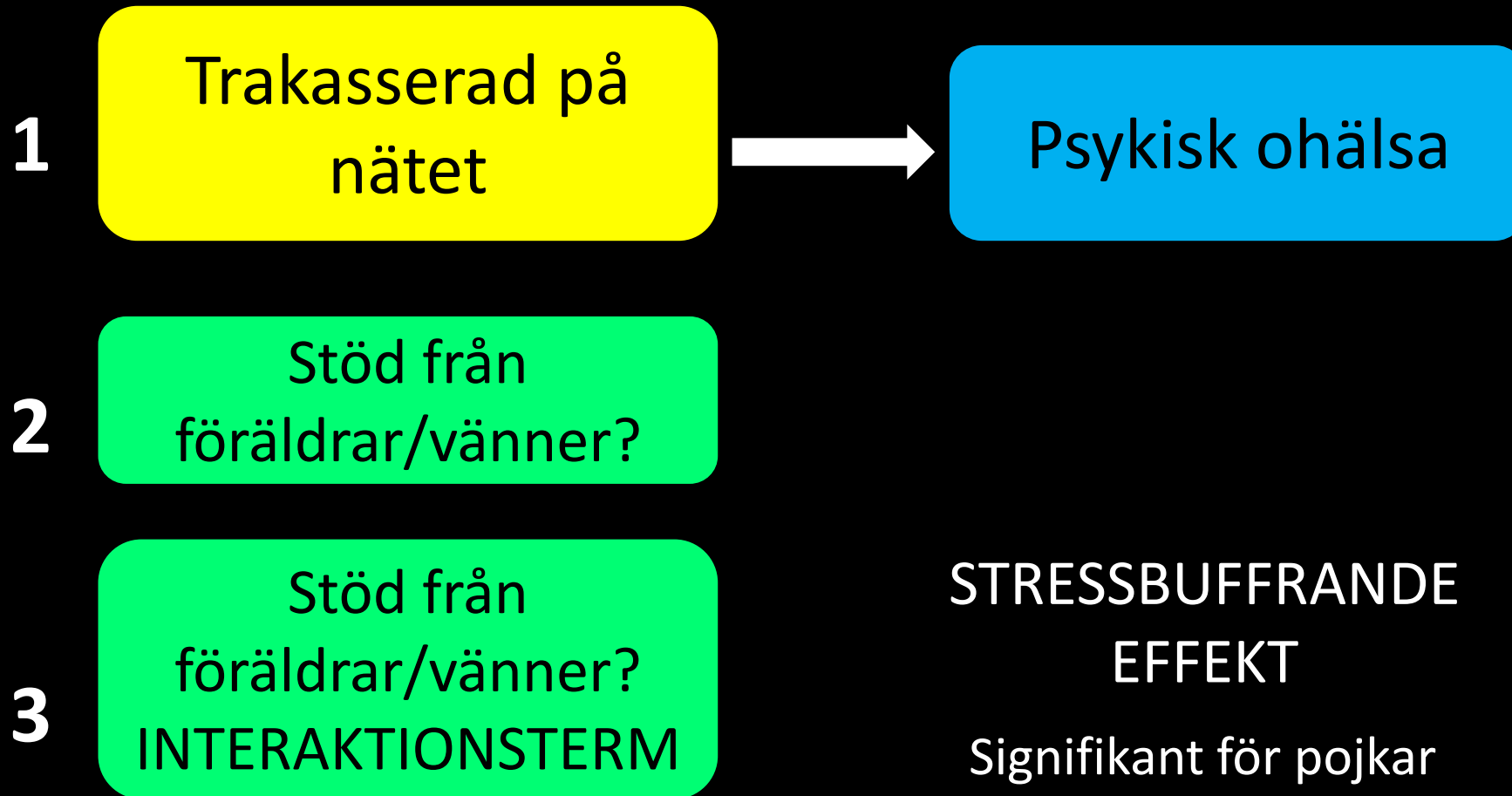

Resultat

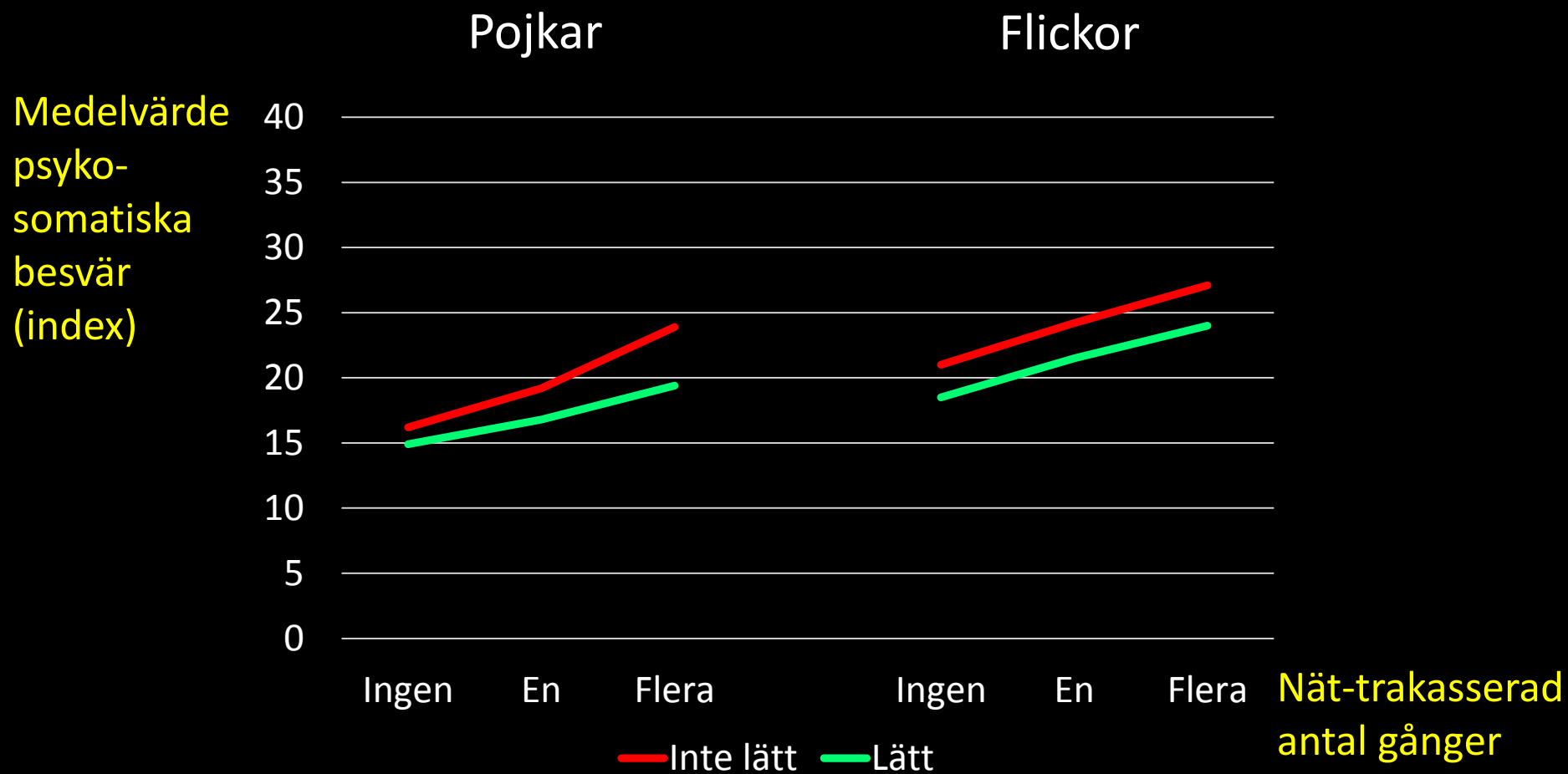
Resultat

Resultat: Prata med vänner

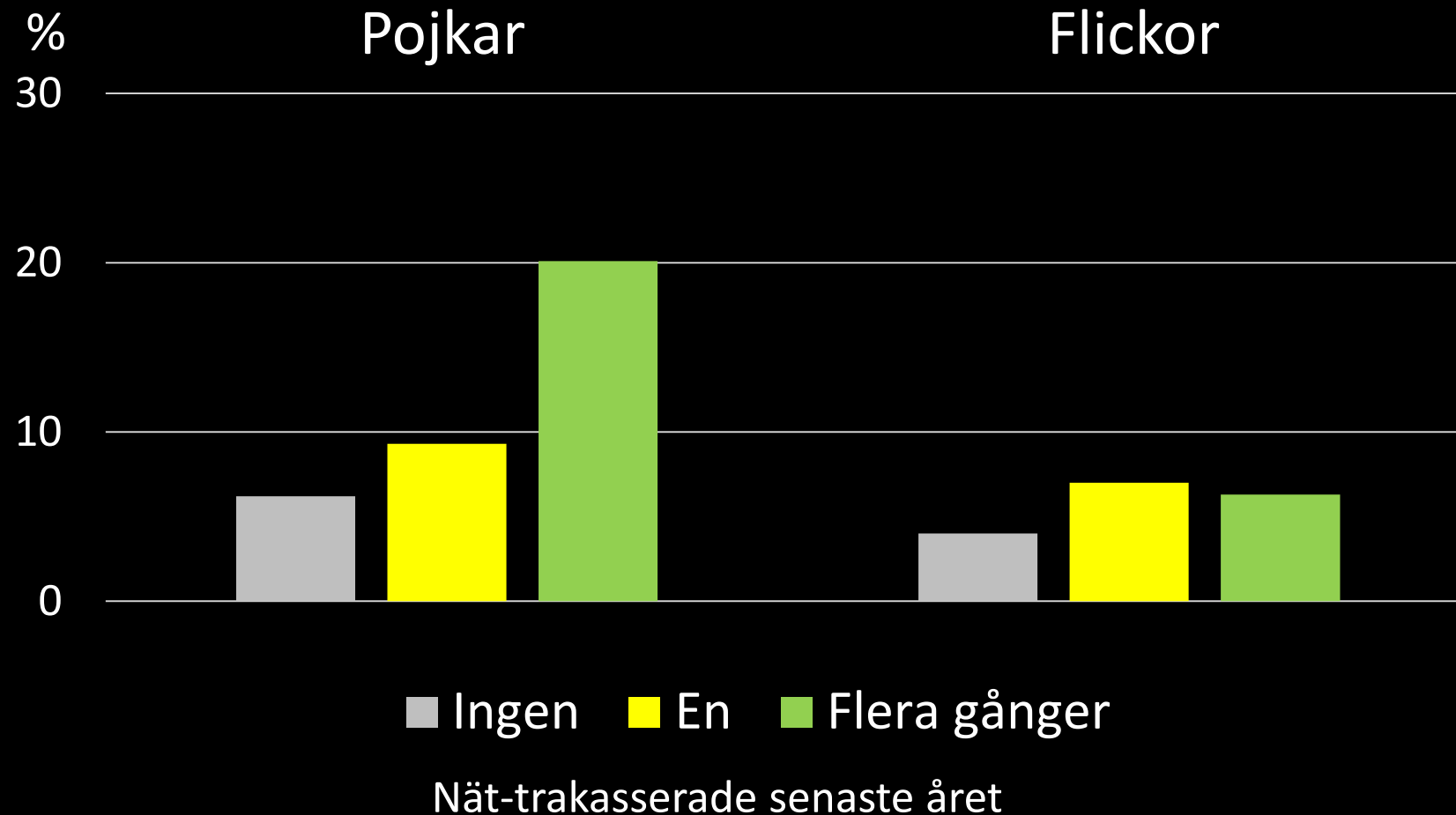

LUNDS
UNIVERSITET

Många som trakasserats på nätet berättar inte
för sina föräldrar...

Saknar en nära vän bland nät-trakasserade (%)

Artikel III

LUNDS
UNIVERSITET

Associations between self-injury and involvement in cyberbullying among mentally distressed adolescents in Scania, Sweden

Maria Fridh, Martin Lindström, and Maria Rosvall
Accepted for publication in Scand J Public Health 2018

Självskadebeteende

Vanligt i tonåren

40% åk 7-8 (många typer)*

* Bjärehed & Lundh. Deliberate self-harm in 14-year old adolescents: How frequent is it, and how is it associated with psychopathology, relationship variables, and styles of emotional regulation? Cognitive Behaviour Therapy, 2008.

Syfte

LUNDS
UNIVERSITET

Psykisk ohälsa

Nät-mobbning

Självskade-
beteende

Data

Folkhälsoenkät Barn och Unga i Skåne 2016

Deltagande elever

Åk 9: n=9143 (77 %)

Gy 2: n=7949 (73 %)

} n = 17092

Frågor i enkäten

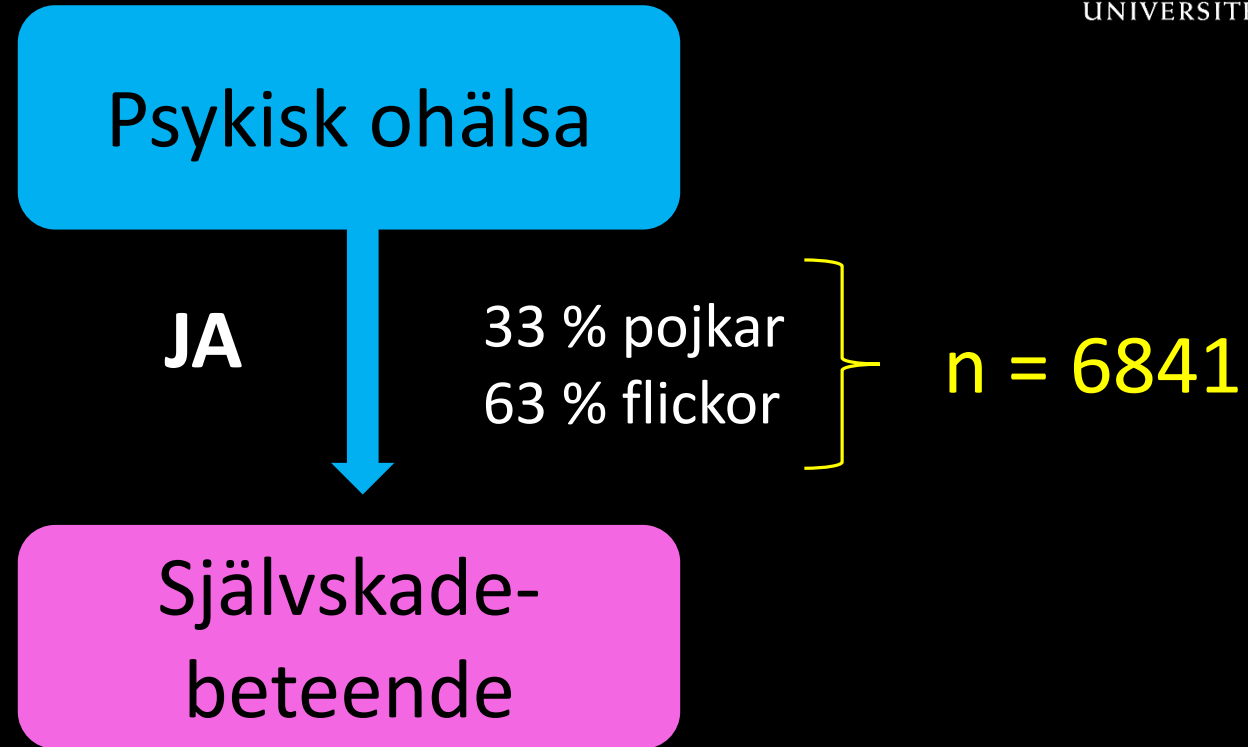
LUNDS
UNIVERSITET

Psykisk ohälsa

”Med att må dåligt menar vi att du under en lite längre period (minst två veckor i rad) har mått dåligt av att du till exempel varit stressad, nedstämd, deprimerad, orolig, ensam, mobbad, haft ångest eller självmordstankar. Du behöver inte känt allt detta, en sak är tillräcklig.”

”Har du mått dåligt enligt beskrivningen ovan någon period under de senaste 12 månaderna?”

Frågor i enkäten

”Har du under de senaste 12 månaderna försökt att skära, rispa eller på annat sätt skada dig själv?”

LUNDS
UNIVERSITET

Psykisk ohälsa

33 % pojkar
63 % flickor

n = 6841

Självskade- beteende

12 % pojkar **n=263**

26 % flickor **n=1188**

”Har du under de senaste 12 månaderna försökt att skära, rispa eller på annat sätt skada dig själv?”

Frågor i enkäten

Nät-mobbning

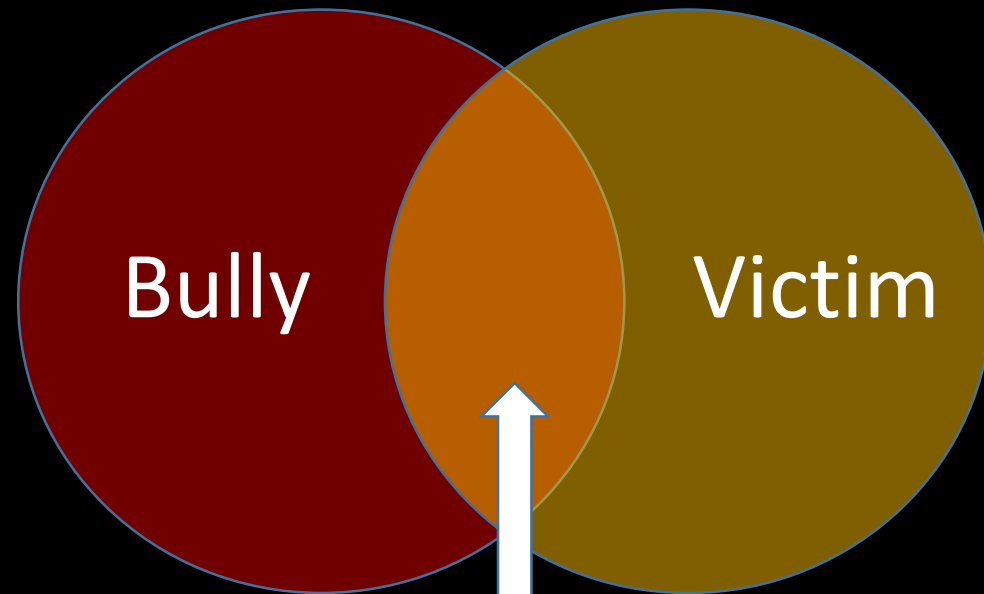
”Har du blivit utsatt för/ själv utsatt andra för mobbning, trakasserier eller kränkningar på nätet (via mobil eller internet) i skolan eller på fritiden?”

Frågor i enkäten

Nät-mobbning

- Ej inblandad
- **Bully** (mobbare)
- **Victim** (mobbingsoffer)
- **Bully-victim** (både offer och mobbare)

Roller i mobbning

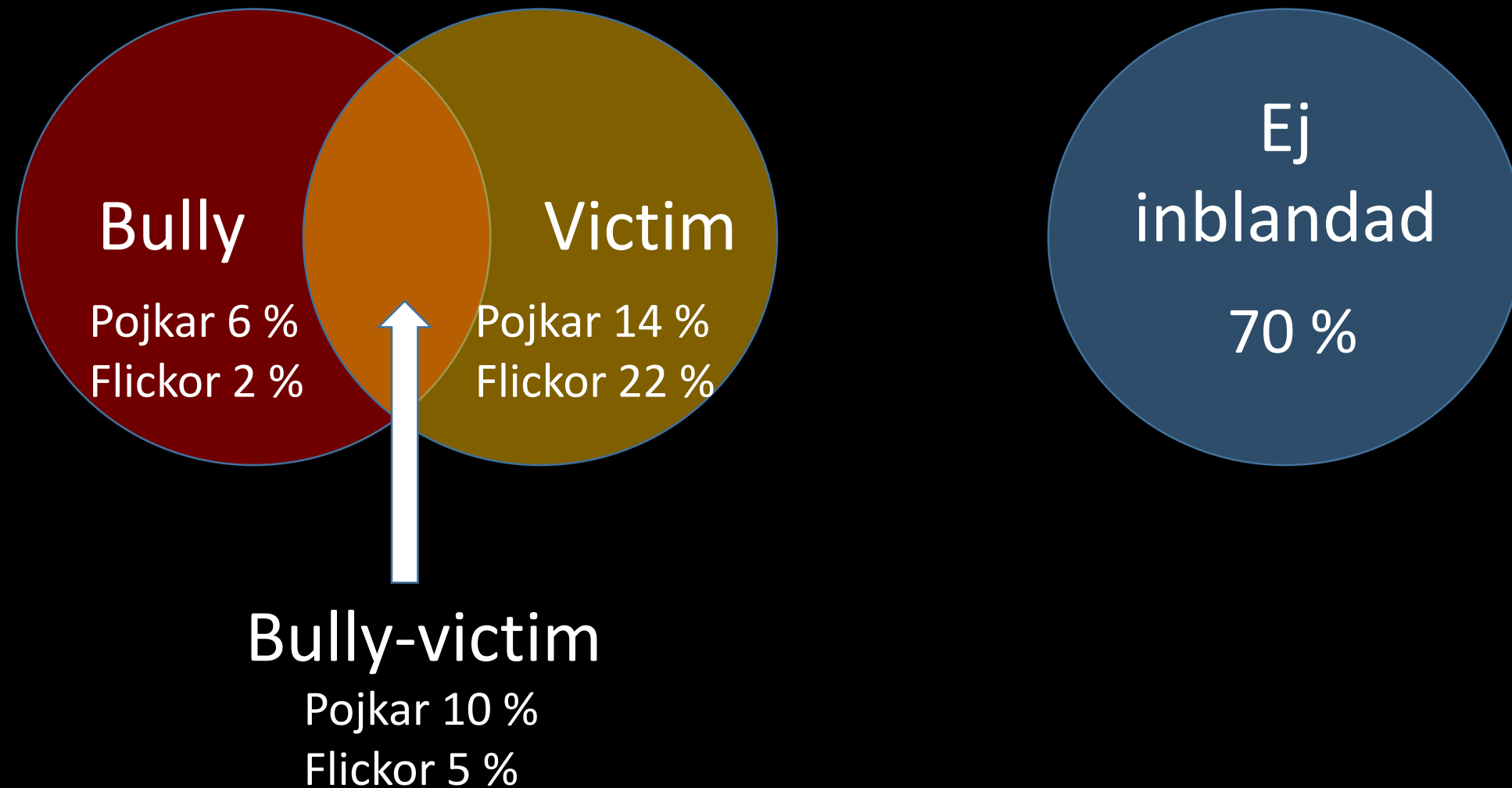

Bully-victim

Fler med ADHD

Fördelning i vår studiepopulation

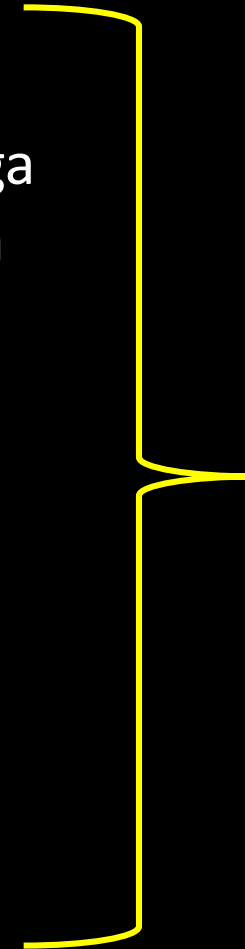
Elever med psykisk ohälsa (jämfört utan)

(n=6841)

(n=7370)

- Mindre ofta två arbetande föräldrar
- Inte haft råd att köpa samma saker som jämnåriga
- Mer rökning och alkohol, oftare använt narkotika
- Oftare svårt prata med föräldrar
- Oftare känt sig ensamma
- Oftare studiesvårigheter
- Oftare inblandade i mobbning / nätmobbning
- Oftare någon funktionsnedsättning

- Pojkar oftare födda utanför Europa -
flickor oftare födda i Sverige
- Flickor oftare överviktiga/feta

utsatt
grupp

Elever med psykisk ohälsa som självskadat

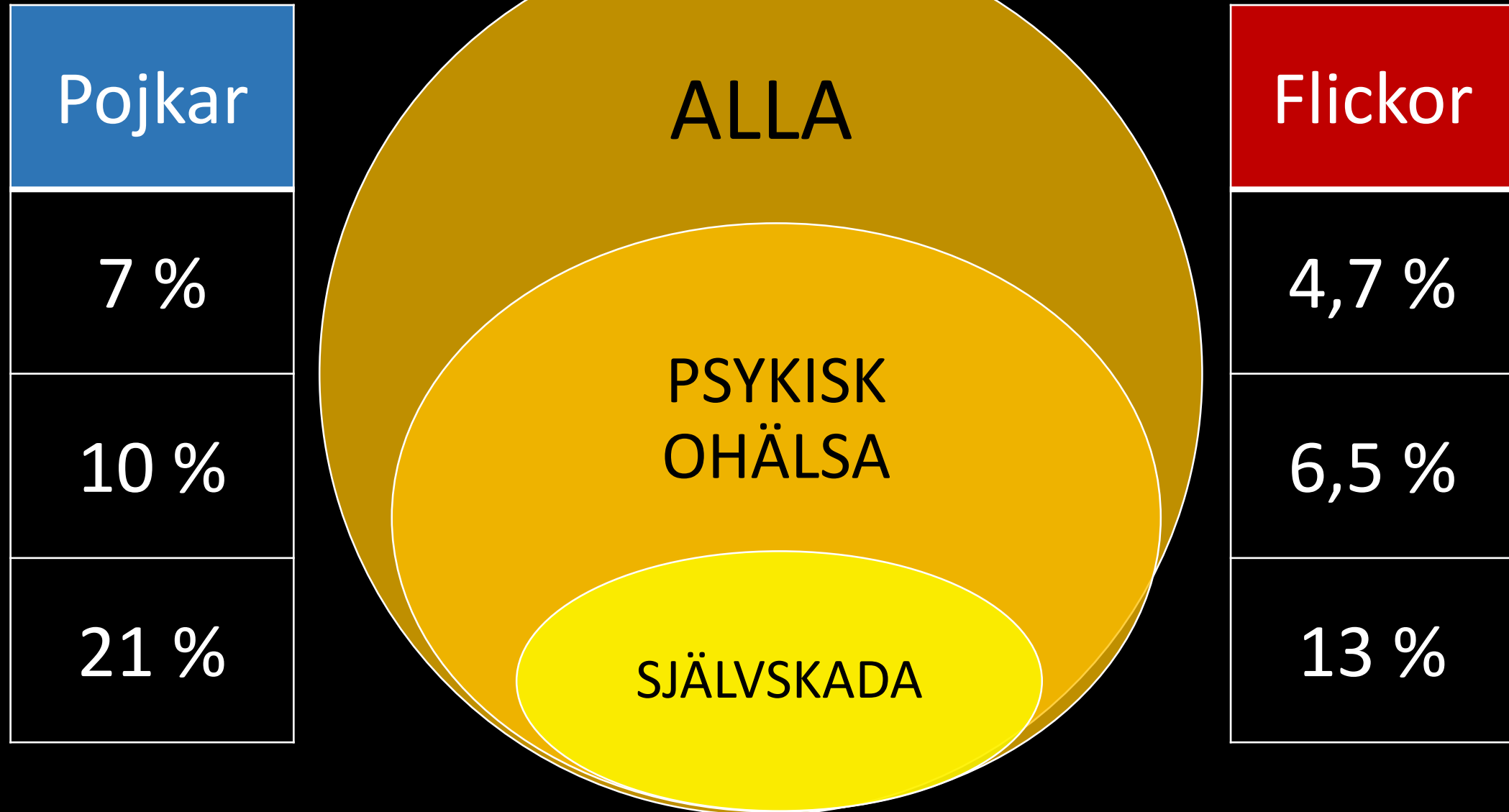
(jämfört de som inte självskadat...)

- Mindre ofta två arbetande föräldrar
- Inte haft råd att köpa samma saker som jämnåriga
- Mer rökning och alkohol, oftare använt narkotika
- Oftare svårt prata med föräldrar
- Oftare känt sig ensamma
- Oftare studiesvårigheter
- Oftare överviktiga/feta
- Oftare inblandade i mobbning / nätmobbning
- Oftare någon funktionsnedsättning
- Pojkar oftare födda utanför Europa

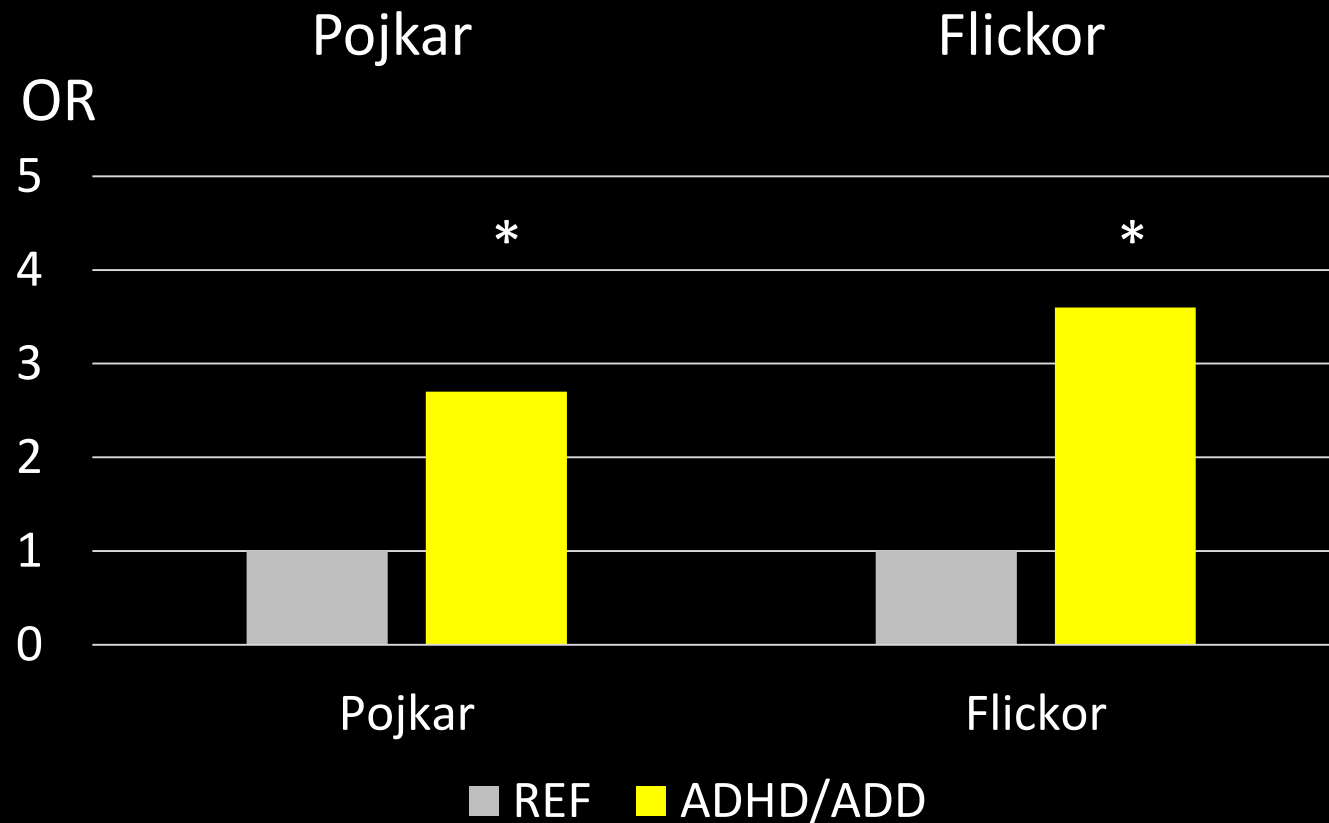
ännu
mer
utsatt
grupp...

Andel med ADHD/ADD

Samband ADHD/ADD - självskada (justerat för ålder)

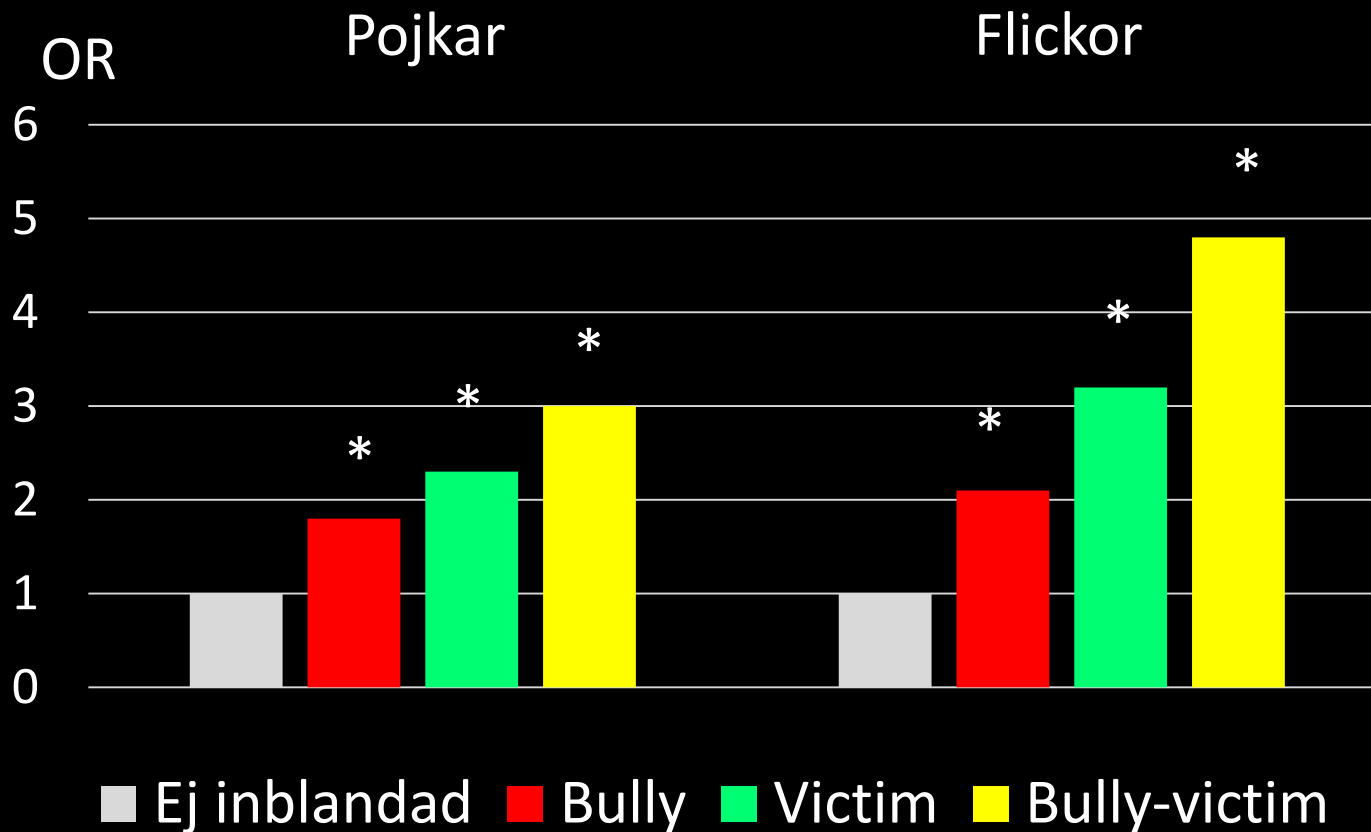

**Statistiskt signifikant ökad oddskvot*

Resultat: oddskvoter självskada (Justerat för ålder)

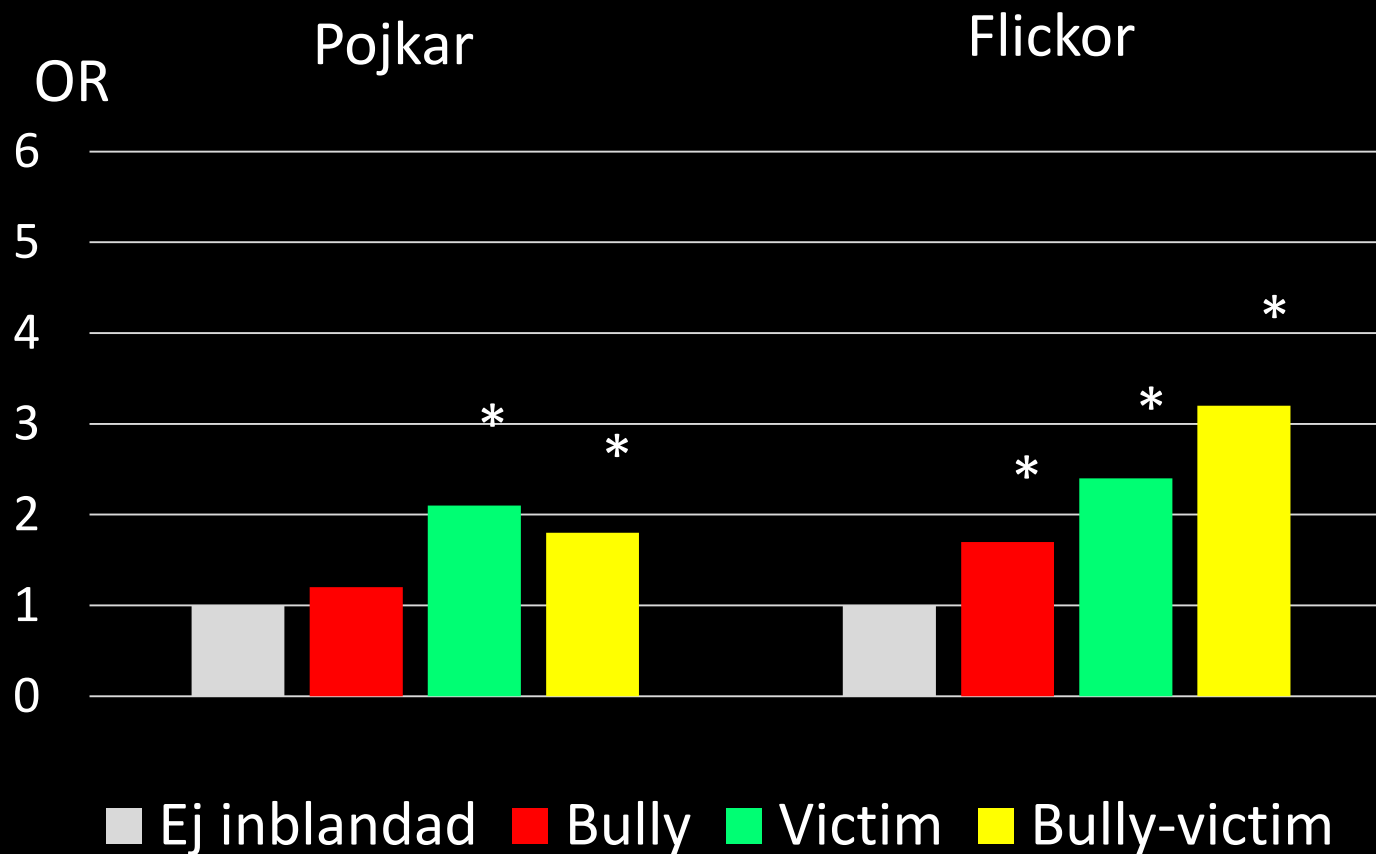
LUNDS
UNIVERSITET

**Statistiskt signifikant ökad oddskvot*

Resultat: oddskvoter självskada

(Justerat för ålder, SEI, levnadsvanor, psykosociala faktorer, övervikt)

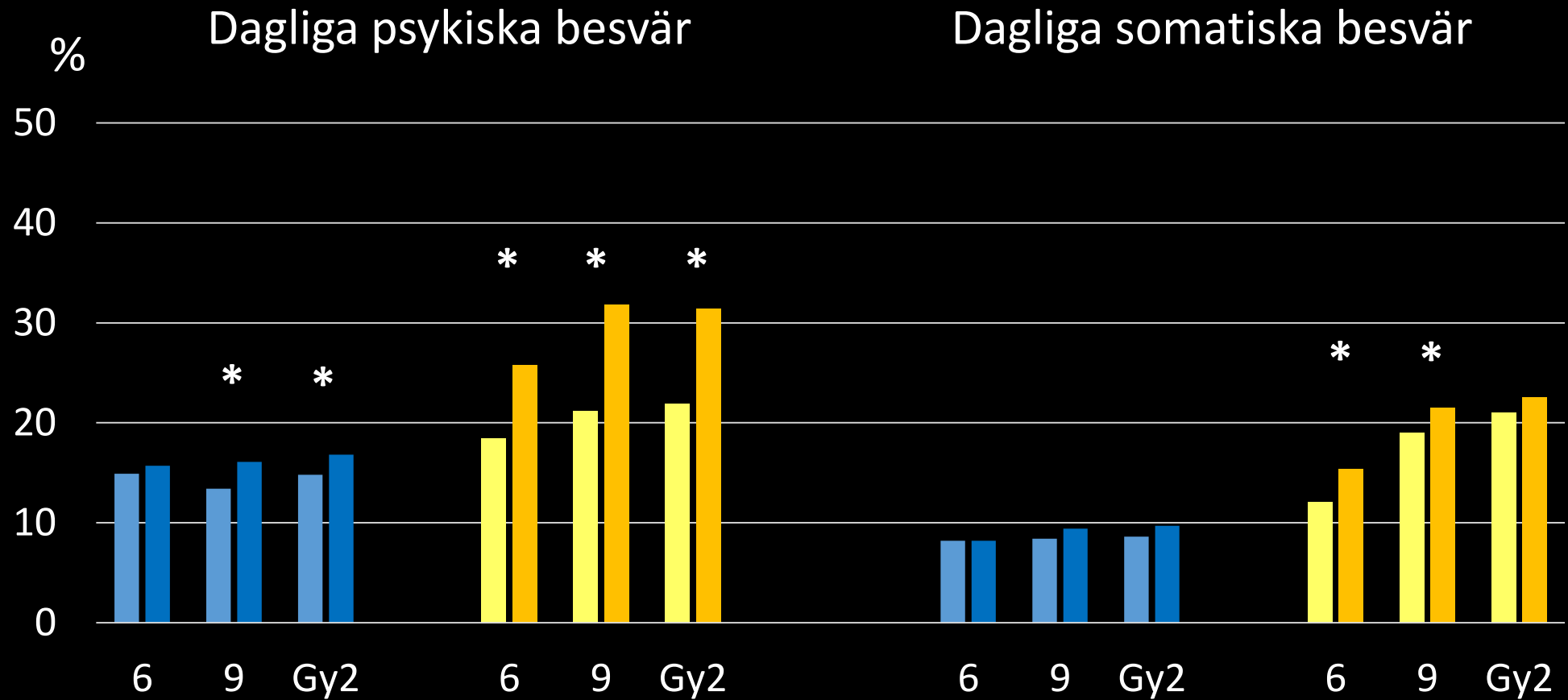

**Statistiskt signifikant ökad oddskvot*

Utveckling bland skolelever i Skåne 2012 – 2016 *

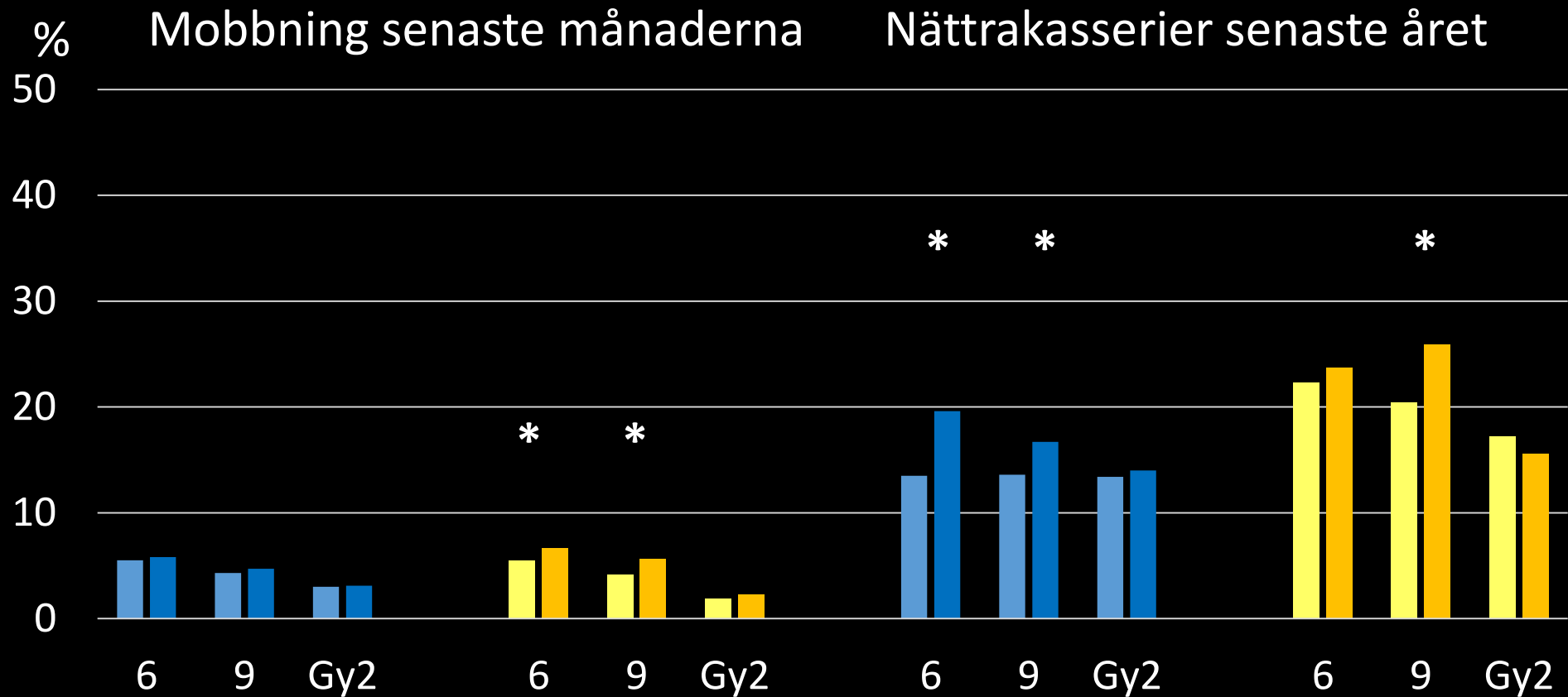
* Mer finns att läsa i Folkhälsorapport Barn och Unga i Skåne 2016:
https://utveckling.skane.se/siteassets/publikationer_dokument/folkhalsorapport-barn-och-unga-i-skane-2016.pdf

Psykisk ohälsa 2012-2016

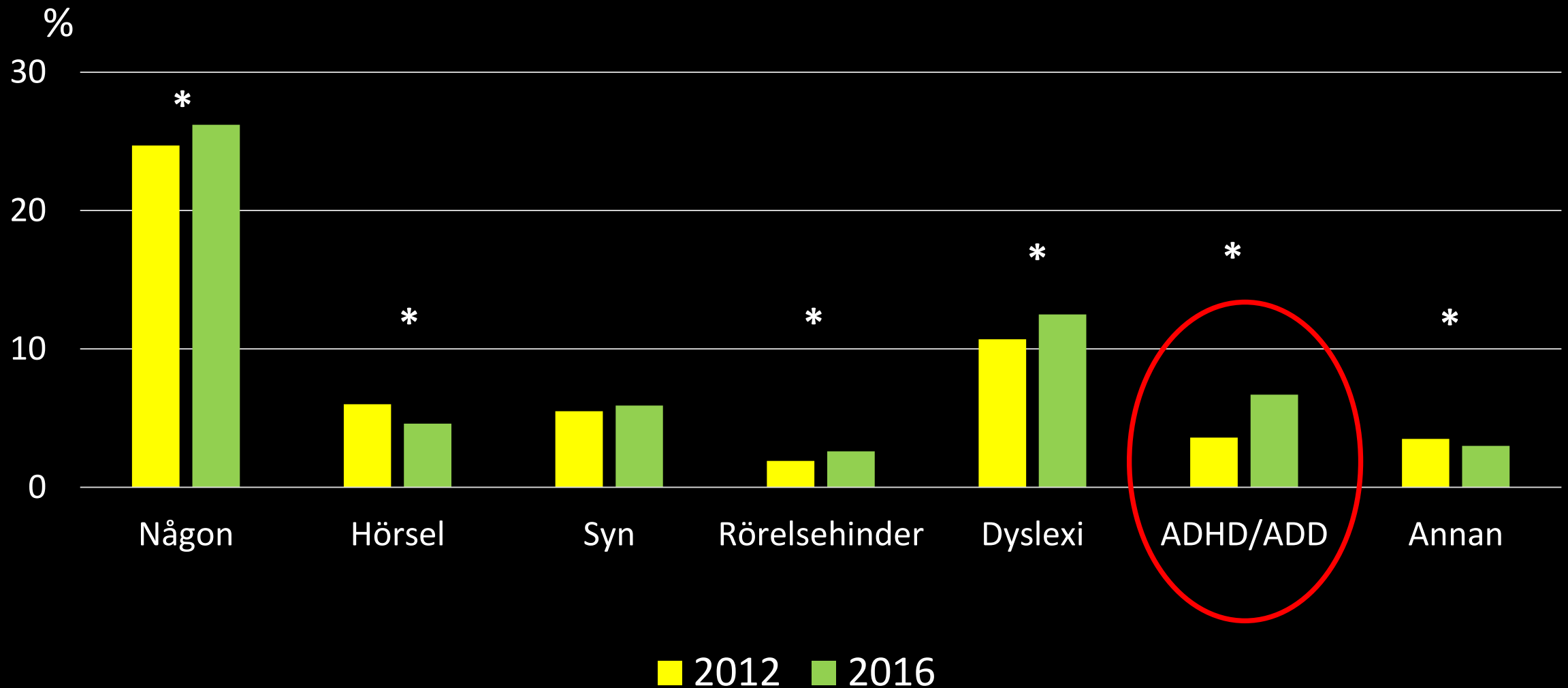
**Statistiskt signifikant ökad oddskvot*

Mobbning/nättråkasserier 2012-2016

**Statistiskt signifikant ökad oddskvot*

Funktionsnedsättning (elever åk 9) 2012-2016

TACK !

Maria.Fridh@med.lu.se

Länk till avhandlingen:

[http://portal.research.lu.se/portal/en/publications/bullying-violence-and-mental-distress-among-young-people-crosssectional-populationbased-studies-in-scania-sweden\(5096a50b-d2cf-4413-9c55-9c7f0a88be81\).html](http://portal.research.lu.se/portal/en/publications/bullying-violence-and-mental-distress-among-young-people-crosssectional-populationbased-studies-in-scania-sweden(5096a50b-d2cf-4413-9c55-9c7f0a88be81).html)